

Ulaganje u ljudski kapital: Poziv na akciju za rani razvoj dece na Kosovu

Okupljeni danas 22. februara 2022. godine kao predstavnici naših institucija na najvišim nivoima vlasti, pod pokroviteljstvom Predsednice Republike Kosovo, prepoznavamo značaj ulaganja u rani razvoj dece kao osnove za izgradnju snažnijeg ljudskog kapitala i kao akcelerator ekonomskog rasta i prosperiteta Kosova.

Obavezujemo se da ćemo preduzeti koordiniranu akciju u pet oblasti koje su ključne za postizanje transformacionih poboljšanja u ishodima za malu decu i njihove porodice.

- 1. POLITIČKA VOLJA ZA RAZVOJ U RANOM DETINJSTVU.** Podići profil razvoja u ranom detinjstvu na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou i podržati resurse i implementaciju zakona i politika, kojima se daje prioritet agendi ranog razvoja dece. Podrška i podržavanje razvoja u ranom detinjstvu od svih zainteresovanih strana je ključna za ovaj dugoročni cilj.
- 2. PODIĆI CILJEVE RANOG RAZVOJA U NACIONALNOJ RAZVOJNOJ STRATEGIJI** ugraditi RRD kao prioritet na najvišem nivou. Razviti cenjenu i integrisanu nacionalnu mapu puta za rani razvoj dece izvučenu iz sektorskih strategija za obrazovanje, zdravlje i socijalnu zaštitu, s jasnom vizijom, ciljevima i odgovornostima za sve zainteresovane strane koji sprovode mapu puta, osiguravajući da se sve ranjivosti deteta mogu rešavati zajedno.
- 3. USPOSTAVITI UPRAVNI ODBOR ZA RANI RAZVOJ DECE NA VISOKOM NIVOU DA KOORDINIRA I POBOLJŠA IMPLEMENTACIJU POLITIKA I PROGRAMA RRD.** Osposobiti odbor na visokom nivou da upravlja i prati napredak u implementaciji Nacionalne mape puta za rani razvoj dece u odnosu na utvrđene ciljeve i indikatore. Snažno vođstvo i zastupljenost ključnih ministarstava, uključujući Obrazovanje, Zdravlje i Finansije, Rad i Transfere će osigurati među-sektorsku saradnju i rezultate koji prevazilaze rad pojedinačnih sektora.
- 4. POVEĆATI FINANSIRANJE ZA SPROVOĐENJE POLITIKA I PROGRAMA KOJI ZA CILJ IMAJU RANE GODINE ŽIVOTA DETETA.** Povećati nacionalna i opštinska budžetska izdvajanja, u skladu sa merilima kvaliteta, kao podrška programima i uslugama za decu uzrasta 0-6 godina po sektorima. Istražiti alternativne mogućnosti finansiranja kako bi se poboljšao kvalitet i pravičnost usluga ranog razvoja i proširila njihova dostupnost posebno za najugroženiju decu.
- 5. PRUŽITI CILJANU PODRŠKU RODITELJIMA MALE DECE ZA POBOLJŠANJE ISHODA RAZVOJA.** Povećati potražnju roditelja za uslugama u ranom detinjstvu kako bi se izgradilo bolje razumevanje kritične važnosti zdravog, stimulativnog i podržavajućeg okruženja. Integrisati podršku roditeljstvu i druge intervencije u ranom detinjstvu u postojeće usluge, kako bi podržali i osnažili roditelje za odgovornu brigu.